

Pokyn CEN/CENELEC č. 17

Pokyny na spracovanie noriem s ohľadom na potreby mikropodnikov a malých a stredných podnikov (MSP)

CEN a CENELEC sa rozhodli prijať nový pokyn CEN/CENELEC č. 17 s uznesením Technickej rady CEN C046 zo dňa 4. 6. 2010 a s uznesením Technickej rady CENELEC D137/C059 zo dňa 1. 6. 2010.

**Európsky výbor pre
normalizáciu**

**Európsky výbor pre
normalizáciu
v elektrotechnike**

**Avenue Marnix 17
B – 1000 Brusel**

**Tel.: +32 2 550 08 11
Fax: +32 2 550 08 19**

**Tel.: +32 2 519 68 71
Fax: +32 2 519 69 19**

www.cen.eu

www.cenelec.eu

Obsah

Predhovor	4
Úvod	5
1 Predmet	6
2 Normatívne odkazy	6
3 Termíny a definície	6
4 Všeobecné hľadiská	7
5 Problémy na zváženie počas procesu spracovania noriem	7
5.1 Všeobecne	7
5.2 Príprava novej pracovnej položky.....	7
5.2.1 Význam pre trh	7
5.2.2 Zúčastnené strany	8
5.3 Problémy na zváženie počas spracovania normy	8
5.3.1 Nákladová efektívnosť implementácie noriem pre MSP	8
5.3.2 Dostupnosť prvkov	8
5.4 Spracovanie textu normy	9
5.4.1 Zameranie na výkon	9
5.4.2 Úvod	9
5.4.3 Predmet normy.....	9
5.4.4 Skúšanie	10
5.4.5 Metódy overovania	10
5.5 Štruktúra a úprava normy	10
5.5.1 Dĺžka	10
5.5.2 Štruktúra	11
5.5.3 Úprava normy a údaje	11
5.5.4 Zrozumiteľný jazyk	12
5.5.5 Citácie	12
5.5.6 Revízie	13
5.6 Záverečná kontrola	13
5.6.1 Prechodné obdobie	13
5.6.2 Podpora pri implementácii	13
6 Kontrolný zoznam pokynu	14
Zoznam literatúry	15

Pokyn CEN/CLC 17: 2010

Predhovor

Tento dokument (pokyn CEN/CLC č. 17) pripravila pracovná skupina Technickej rady CEN/CLC BT WG 208 Pokyny pre potreby MSP, sekretariát ktorej vedie Normapme.

Pokyn poskytuje prehľad, rady a odporúčania spracovateľom normy týkajúce sa zohľadňovania potrieb MSP. V tomto dokumente sa riešia problémy, ktoré vznikajú počas procesu vypracovania noriem.

Úvod

Slabé zastúpenie mikropodnikov, malých a stredných podnikov (MSP) v skupinách zaoberajúcich sa spracovaním noriem môže spôsobovať nedostatočné zohľadňovanie ich záujmov. Okrem toho, náklady na implementáciu niektorých noriem môžu byť vysoké, čo spôsobuje, že implementácia noriem zameraných najmä na veľkovýrobu alebo masovú výrobu môžu byť pre niektoré menšie podniky príliš nákladná alebo zložitá.

Cieľom pokynu je upriamiť pozornosť počas spracovania noriem na možné problémy MSP a prekonať prípadnú neúčast MSP v procese normalizačnej práce.

MSP sú prítomné vo väčšine odvetví. Podobne ako iní používatelia, aj MSP využívajú výhody odborných poznatkov obsiahnutých v normách, na príprave ktorých sa však nemuseli podieľať. Postavenie ich výrobkov a služieb na trhu je slabšie, pretože sú závislé od väčších konkurentov, dodávateľov alebo zákazníkov. Musia sa prispôbovať riešeniam na trhu a aj európskym normám. Preto je potrebné záujmom MSP ako potenciálnym používateľom noriem venovať osobitnú pozornosť. Najväčšiu pozornosť je potrebné venovať záujmom mikropodnikov.

MSP tvoria viac ako 99 % európskych podnikov. 92 % podnikov zamestnáva menej ako 10 zamestnancov a má obmedzené zdroje. Práve prostredníctvom zohľadňovania potrieb takýchto podnikov je možné výrazne zvýšiť používanie noriem. Okrem toho výraznejšie zohľadňovanie záujmov MSP v normách by všetkým zúčastneným stranám normalizácie prinieslo zásadné výhody.

Pokyn CEN/CLC 17: 2010

1 Predmet

Tento pokyn poskytuje spracovateľom európskych noriem usmernenia týkajúce sa potrieb mikropodnikov a malých a stredných podnikov (MSP), aby sa zabránilo vylúčeniu MSP z trhu a narušeniu spravodlivej hospodárskej súťaže.

Tento pokyn sa týka všetkých, ktorí sú zapojení do normalizácie, tzn. spracovateľov normy v pracovných skupinách (WG) alebo technických komisiách (TC), ako aj členov zrkadlových národných komisií. Zásady obsiahnuté v tomto pokyne sa nemusia nevyhnutne vzťahovať na všetky normy. Kompetencia na vyhodnotenie, či zohľadňovať osobitné potreby MSP v normách a akým spôsobom, majú preto TC a WG.

Tento pokyn obsahuje:

- a) okolnosti spracovania noriem, ktoré sú najlepšie prispôsobené potrebám MSP,
- b) postupy určovania a posudzovania ustanovení v normách, ktoré môžu mať vplyv na MSP,
- c) spôsoby znižovania nepriaznivých vplyvov na MSP, ktoré by vyplývali z niektorých ustanovení v normách,
- d) pokyny na písanie noriem s ohľadom na MSP,
- e) kontrolný zoznam pokynu,
- f) informácie o analýze vplyvov nových noriem na mikropodniky.

POZNÁMKA V pokyne sa slovo norma vzťahuje na všetky výstupy CEN/CENELEC.

2 Normatívne odkazy

Pri používaní tohto dokumentu sú potrebné nižšie uvedené citované dokumenty. Pri datovaných odkazoch sa používa len citované vydanie dokumentu. Pri nedatovaných odkazoch sa používa najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane akýchkoľvek zmien).

Vnútročné predpisy CEN/CENELEC – časť 3: Pravidlá na stavbu a navrhovanie publikácií CEN/CENELEC (smernice ISO/IEC – Časť 2, upravené) – august 2008, opravená verzia

3 Termíny a definície

Na účely tohto pokynu sa používajú nasledujúce termíny a definície.

POZNÁMKA V tomto pokyne sa termín „malé a stredné podniky (MSP)“ používa pre mikropodniky, malé a stredné podniky podľa definície EÚ, ako aj pre samostatne zárobkovo činné osoby.

3.1

mikropodniky, malé a stredné podniky MSP

podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb, s ročným obratom nepresahujúcim 50 miliónov EUR a/alebo výročným bilančným súčtom nepresahujúcim 43 miliónov EUR

[Odporúčanie Komisie 2003/361/ES: číslo dokumentu C(2003) 1422]

3.2

malý podnik

podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb, s ročným obratom a/alebo výročným bilančným súčtom nepresahujúcim 10 miliónov EUR

[Odporúčanie Komisie 2003/361/ES: číslo dokumentu C(2003) 1422]

3.3

mikropodnik

podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb, s ročným obratom a/alebo výročným bilančným súčtom nepresahujúcim 2 milióny EUR

[Odporúčanie Komisie 2003/361/ES: číslo dokumentu C(2003) 1422]

3.4

spracovateľ normy

osoba zúčastňujúca sa vypracovania noriem

3.5

pokyn

dokument vydaný CEN alebo CENELEC, v ktorom sa uvádzajú pravidlá, prehľad, rady alebo odporúčania týkajúce sa európskej normalizácie

4 Všeobecné hľadiská

Spracovatelia normy musia zabezpečovať pre čitateľov zrozumiteľnosť normy. Skutočnosť, v ktorej sa nachádzajú používatelia noriem, sa môže odlišovať podľa použitia, odvetvia a typu normy.

Modely podnikania MSP môžu byť podobné, ale niekedy aj výrazne odlišné od ostatných potenciálnych cieľových skupín používateľov noriem. Z dôvodu existencie MSP takmer vo všetkých odvetviach je potrebné venovať osobitnú pozornosť záujmom MSP, najmä mikropodnikom, ako potenciálnym používateľom normy. Nesmie sa zabúdať na skutočnosť, že záujmy konzultantov, certifikačných orgánov alebo skúšobných či výskumných laboratórií môžu byť iné ako záujmy podnikov, ktoré vyrábajú alebo distribuujú konkrétne výrobky či služby. Preto je potrebné starostlivo zvážiť aj záujmy týchto zúčastnených strán.

5 Problémy na zváženie počas procesu spracovania noriem

5.1 Všeobecne

Nižšie sa uvádzajú niektoré aspekty normalizácie s veľkým významom pre MSP. Ich zoznam nie je vyčerpávajúci a okrem neho sa pre potreby používateľov môžu použiť aj všeobecnejšie alebo konkrétnejšie zásady uvedené v iných dokumentoch (napríklad Pokyn IFAN č. 3, 2008, *Guidelines to assist members of standards committees in preparing user-oriented European Standards* [Usmernenia pre členov normalizačných komisií pri príprave európskych noriem so zameraním na používateľa]).

Pre MSP, a najmä pre mikropodniky, je priama účasť na procese normalizácie náročná, preto sa odporúča, aby sa potreby a/alebo záujmy MSP zohľadňovali prostredníctvom konzultácií s ich združeniami a/alebo odvetvovými združeniami.

5.2 Príprava novej pracovnej položky (NWI)

5.2.1 Význam pre trh

Skontrolujte význam normy pre európske MSP.
--

Pred navrhnutím novej pracovnej položky musí navrhovateľ posúdiť užitočnosť navrhovanej európskej normy. Užitočnosť navrhovanej normy alebo záujem o ňu je potrebné konzultovať so všetkými potenciálnymi zúčastnenými stranami.

Návrhy nových pracovných položiek by mali jasne zohľadňovať potreby trhu, ako aj význam pre MSP. V prípade CEN – pozri formuláre A a N. V prípade CLC – žiadosť technickej komisie TC Technickej rade BT o začatie novej práce (návrh novej pracovnej položky).

Pokyn CEN/CLC 17: 2010

Je dôležité zabezpečiť, aby európske normy zodpovedali potrebám trhu a odrážali potreby všetkých zúčastnených strán vrátane MSP. Je dôležité, aby európska normalizácia v určitej oblasti bola potrebná a užitočná pre väčšinu podnikov, ktorých sa bude norma týkať.

5.2.2 Zúčastnené strany

Skontrolujte, či medzi zúčastnené strany nepatria aj MSP s osobitnými potrebami.

Pri príprave novej pracovnej položky je potrebné určiť všetky zúčastnené strany a konzultovať s nimi. MSP alebo ich zástupcovia musia mať možnosť zapojiť sa do normalizačnej práce.

V procese spracovania a navrhovania normy je potrebné zohľadniť potreby MSP, ako aj potreby všetkých cieľových skupín, na ktoré sa hotová norma bude vzťahovať.

5.3 Problémy na zváženie počas spracovania normy

5.3.1 Nákladová efektívnosť implementácie noriem pre MSP

Je potrebné zvážiť aj náklady na investície a školenia, ktoré budú potrebné na implementáciu normy.

Náklady na implementáciu normy je potrebné zvážiť pred zavedením ustanovení alebo požiadaviek, ktoré nemusia byť vo všetkých situáciách nákladovo efektívne. Keďže priemerný počet zamestnancov v európskom podniku je šesť, je potrebné brať ohľad najmä na mikropodniky.

- Dôsledky zmien v technológiách
- Náklady na nákup nového vybavenia
- Náklady na školenie
- Náklady na skúšanie
- Náklady na konzultantov

Spracovatelia normy musia zvážiť, či je možné plniť jej požiadavky bez kladenia zbytočných a/alebo prehnaných obmedzení na MSP. Prostredníctvom noriem sa nesmú zavádzať prekážky podpory inovácií výrobkov, služieb alebo procesov.

Okrem toho je potrebné venovať zvýšenú pozornosť situáciám, v ktorých sa realizuje nižší objem výroby alebo činností. Normy nesmú obmedzovať pružnosť a univerzálnosť, ktoré sú často charakteristickými črtami modelov podnikania MSP.

5.3.2 Dostupnosť prvkov

Je potrebné zvážiť dostupnosť potrebných prvkov.

Normy musia vždy odrážať najnovší vývoj (pozri *vnútorné predpisy CEN/CENELEC, časť 3*). Všetky prvky, ktoré sú potrebné na plnenie určitých kritérií, musia byť na trhu k dispozícii, ako napríklad technológie, produkty, skúšobné zariadenia, skúšobné laboratóriá a podobne. Situácia týkajúca sa dostupnosti sa musí preveriť počas tvorby novej alebo revízie starej normy. Tieto okolnosti musia zohľadňovať dostupnosť na národných trhoch, ktoré majú osobitný význam pre mikropodniky a malé podniky.

5.4 Spracovanie textu normy

5.4.1 Zameranie na výkon

Zlepšite zrozumiteľnosť a používanie normy pridaním príkladov a vysvetlení.

V zameraní na výkon sa uvádza, že „vždy, keď je to možné, požiadavky je potrebné vyjadrovať skôr z hľadiska výkonu, ako z hľadiska dizajnu alebo opisných charakteristík. Týmto prístupom sa zabezpečuje maximálna sloboda technického vývoja. V prvom rade by v norme mali byť zahrnuté tie charakteristiky, ktoré sú vhodné na celosvetové (všeobecné) prijatie. Z dôvodu rozdielov v legislatíve, podnebí, životnom prostredí, ekonomikách, sociálnych podmienkach, obchode a podobne, by sa mali, tam kde je to potrebné, uvádzať viaceré možnosti“ (citované z vnútorných predpisov CEN/CENELEC – časť 3: Pravidlá na stavbu a navrhovanie publikácií CEN/CENELEC, 4.2).

Zameranie na výkon poskytuje podnikom pružnosť a priestor na inovácie. Úlohou noriem je aj prenos základného know-how. V niektorých prípadoch je potrebné, aby zameranie na výkon dopĺňali príklady alebo vysvetlenia, ktorými by sa zabezpečila lepšia zrozumiteľnosť a možnosť implementácie aj zo strany malých podnikov a mikropodnikov.

To je možné dosiahnuť informatívnym spôsobom, ako napríklad textami, ilustráciami, grafmi alebo tabuľkami, ktoré upriamia pozornosť na jednoduché metódy implementácie.

Tieto informácie by uľahčili a zvýšili implementáciu noriem malými podnikmi a mikropodnikmi, ktoré by inak mohli mať ťažkosti s premenou požiadaviek na výkon na praktické riešenia. (Vnútorné predpisy CEN/CENELEC – časť 3).

5.4.2 Úvod

Úvod musí obsahovať podporné informácie.

Súčasťou úvodu by mali byť informácie uvedené nižšie. Ak je súčasťou normy aj abstrakt, mali by sa zopakovať aj v ňom.

Každá norma musí obsahovať vysvetlenie jej vzniku a/alebo odôvodnenie všetkých úprav a revízií.

Norma musí špecifikovať, na akú oblasť podnikania a/alebo činností sa vzťahuje.

Ak je možné normu použiť na široké spektrum výrobkov a služieb, musí sa tento fakt spomenúť v jej rozsahu.

MSP nie vždy vedia, ktoré normy sa vzťahujú na ich oblasť podnikania. Z tohto dôvodu by sa v dokumente mala dostatočne podrobne popisovať cieľová skupina, najmä v spojitosti s MSP.

5.4.3 Predmet normy

Predmet normy musí byť presný a úplný.

Spracovatelia noriem musia analyzovať príslušné trhy a overovať, či do predmetu normy nepatria aj iné kategórie produktov. Normy musia mať jasne definované predmety normy, ktoré musia byť čo najúplnejšie. Norma sa nesmie zaoberať témami, ktoré nie sú jasne definované v predmete normy, musí sa však zaoberať všetkými aspektmi tém definovaných v predmete normy.

Pokyn CEN/CLC 17: 2010

MSP sa často špecializujú na úzky okruh výrobkov alebo služieb. Predmet normy musí byť definovaný takým spôsobom, aby bolo možné jasne určiť, ktorých výrobkov a služieb sa norma týka.

5.4.4 Skúšanie

Zabráňte zavádzaniu nákladných a zložitých skúšok a zväžte aj frekvenciu skúšania.

Skúšky potrebné na overenie súladu s normami predstavujú pre malých výrobcov často výraznú finančnú záťaž. Patria k nej náklady na meracie prístroje, školenie personálu, čas a zdroje potrebné na vykonanie skúšok. Malé podniky väčšinou nevyrábajú vo veľkých objemoch a ich produkty majú špecifické vlastnosti. Zavedením veľkého počtu skúšok sa výrazne zvyšuje cena ich produktov.

Normy nesmú zavádzať žiadne nepotrebné skúšky. To znamená, že v prípade pochybností o adekvátnosti alebo nutnosti danej skúšobnej metódy sa sporná metóda nesmie pridávať k existujúcim postupom.

Spracovatelia normy by mali pamätať aj na to, kto danú skúšku môže vykonávať. Pokiaľ je to možné, je potrebné obmedzovať skúšky, ktoré by vytvárali alebo posilňovali monopolné alebo dominantné postavenie.

5.4.5 Metódy overovania

Nájdite jednoduché a nákladovo efektívne spôsoby overovania zhody s požiadavkami.

S cieľom zabezpečiť pružnosť pri overovaní požiadaviek by sa mali, vždy keď je to možné, zvažovať aj alternatívne spôsoby hodnotenia vrátane výpočtov a tabuľkových metód.

Okrem toho musia spracovatelia normy zabezpečiť, aby výsledky skúšok opísaných v norme boli jednoznačné. Pre malých výrobcov je dôležité, aby metódy použité v norme neboli napadnuteľné stranami s čiastkovými záujmami.

5.5 Štruktúra a úprava normy

5.5.1 Dĺžka

Normy musia byť čo najkratšie.

Ak je norma príliš rozsiahla, rozdeľte ju na časti podľa oblastí výrobkov, procesov alebo služieb.

Ak je norma dlhá, spracovatelia normy musia zvážiť možnosť rozdelenia na niekoľko kratších noriem, ktoré by boli špecifickejšie pre užšie oblasti výrobkov, procesov alebo služieb. V takom prípade musí spracovateľ normy zabezpečiť, aby všetky potrebné informácie podporovali lepšiu zrozumiteľnosť normy, a aby sa obmedzili, prípadne celkom vylúčili krížové referencie na iné časti normy. Prehľadná štruktúra normy (kapitoly alebo články, prípadne prílohy k určitým technickým aspektom) môže uľahčiť čítanie a porozumenie.

Dĺžka normy závisí od zámeru a témy normy. Dlhšie normy môžu odrádzať potenciálnych používateľov od prečítania, a to najmä vtedy, ak je problematické nájsť podstatné informácie. Dlhé odseky a zoznamy môžu sťažovať pochopenie dôležitých ustanovení.

5.5.2 Štruktúra

Normy musia byť čo najjasnejšie, najlogickejšie a najprehľadnejšie.

Normy musia byť čitateľné pre skupinu čitateľov, ktorá ich má čítať. Preto je pri písaní normy dôležité určiť cieľovú skupinu, aby bolo možné normu prispôsobiť potenciálnym používateľom.

Normy musia byť pre používateľov zrozumiteľné. Dôležité ustanovenia sa musia zvýrazňovať a podrobne vysvetľovať. Na druhej strane, vysvetlivky nesmú komplikovať štruktúru dokumentu. Grafická úprava textu musí byť čo najviac prispôbená zámeru normy a potrebám cieľovej skupiny.

Mnoho podnikateľov z malých podnikov nemusí mať dostatok času alebo prostriedkov na podrobné štúdium normy. Musia mať možnosť jednoducho nájsť informácie, ktoré potrebujú. Zvýraznenie funkčnej časti noriem môže zvýšiť ich atraktivitu pre malé podniky.

5.5.3 Úprava normy a údaje

Vždy keď je to možné, pridajte podporné tabuľky, grafy, nákresy a príklady použitia.

Pokyn CEN/CLC 17: 2010

Spracovatelia musia normy písať takým spôsobom, aby boli jednoducho čitateľné a zrozumiteľné. Tabuľky, grafy, nákresy a príklady na vysvetlenie použitia môžu výrazne zjednodušiť zrozumiteľnosť normy. Príklady môžu byť súčasťou hlavného textu alebo sa môžu pridať v prílohe. V prípade používania príkladov sa treba vyhnúť propagácii konkrétneho výrobku alebo služby.

5.5.4 Zrozumiteľný jazyk

Používajte jednoduchý jazyk, ktorému porozumejú všetci používatelia normy, nielen odborníci.

Používatelia normy s rôznou úrovňou vedomostí, vzdelania alebo kvalifikácie majú byť schopní rozumieť tým častiam normy, ktoré sú pre nich podstatné. Aj keď sú normy určené pre osoby s vedomosťami o špecifických výrobkoch, procesoch alebo službách, musia byť písané jednoduchým a zrozumiteľným jazykom, aby im porozumeli aj tí používatelia noriem, ktorí sa nepodieľali na ich príprave.

Normy musia byť pre používateľov jednoducho čitateľné. Potenciálnym používateľom z radov MSP je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, preto im musí byť prispôsobený jazyk, ak tvoria väčšinu z cieľovej skupiny čitateľov normy. Pri prekladoch normy do národných jazykov sa musí dbať na jednoduchý jazyk.

Okrem toho sa musia vysvetľovať všetky skratky. V prípade použitia komplikovanejších alebo viacvýznamových termínov sa odporúča definovať ich v kapitole o terminológii.

Pravidlá používania správneho jazyka

Spracovateľ musí používať jasný, priamy a jednoznačný štýl. Napríklad:

- používať slovesá v aktívom, a nie v pasívnom tvare,
- používať jednoduché, zmysluplné a zrozumiteľné slová,
- asertívne používať príkazy namiesto nedôrazných slovných spojení,
- používať činnostné slovesá namiesto abstraktných podstatných mien,
- oslovovať používateľov priamo, nie navrhovať, čo by mohli urobiť,
- ak je to vhodné, používať zoznamy,
- definovať technické pojmy a skratky hneď pri prvom výskyte,
- používať termíny konzistentne v celom texte.

5.5.5 Odkazy

Znížte potrebu používania citovaných noriem.

Použitelnosť normy sa zvýši, ak sa namiesto odkazov na iné normy použije citovanie krátkych odsekov z iných noriem. V prípade reprodukcie textov sa vždy musí jasne uviesť odkaz na zdroj.

Pri zverejnení normy musia byť verejne dostupné aj všetky normatívne dokumenty, ktoré sú potrebné na zavádzanie normy.

Význam normatívnych odkazov v normách spočíva v predchádzaní zdvojeniu práce a udržiavaní konzistentnosti pri revízii jednej z noriem. Napriek tomu veľký počet odkazov komplikuje použiteľnosť noriem.

5.5.6 Revízie

Zabezpečte, aby sa v nových a revidovaných normách uvádzali aj jasné informácie o zmenách voči predchádzajúcej verzii.

V predhovore sa musia uviesť významné technické zmeny a dôvody na revíziu normy. Vo vnútorných predpisoch CEN/CENELEC – časť 3, čl. 6.1.3 sa uvádza, že „v špecifickej časti (...) sa musí uviesť oznámenie o významných technických zmenách voči minulým vydaniam dokumentu“. Oznámenie sa musí uviesť v predhovore.

To je veľmi dôležité najmä pri implementácii noriem v MSP, pretože malé podniky nemajú čas alebo prostriedky na podrobné štúdium nových vydaní noriem.

5.6 Záverečná kontrola

5.6.1 Prechodné obdobie

Zhodnoťte dôsledky zmien, ktoré vychádzajú z nových alebo revidovaných noriem a primerane nastavte prechodné obdobie.

Objem a zložitosť technických úprav sa musí odraziť aj v dĺžke prechodných období. Pri každom prechodnom období je potrebné brať do úvahy potrebu na implementáciu v MSP. V prípade CEN – pozri pokyny CEN – *Date of withdrawal [Dátum zrušenia]*. V prípade CLC – dátum zrušenia je súčasťou formálneho schválenia Technickou radou BT.

V prípade, že európskou normou sa v niektorých krajinách zavedie úplne nová požiadavka alebo riešenie, je potrebné výrazne predĺžiť obdobie koexistencie. Je potrebné zvážiť nevyhnutnosť nákupu nového vybavenia, zmien v organizácii práce a školenia zamestnancov. Pre malé podniky je zmena modelu podnikania mimoriadne náročná a drahá, najmä v prípade, že predchádzajúci model fungoval dobre. Preto je potrebné poskytnúť im pomoc a vyhodnotiť výnosnosť podnikania. To však môže vyžadovať predĺženie obdobia koexistencie.

5.6.2 Podpora pri implementácii

Preskúmajte potrebu pomoci pri implementácii noriem, ktoré sa nedajú zjednodušiť.

V niektorých náročných oblastiach normalizácie, ako napríklad v prípade uplatňovania zložitej legislatívy, môže byť zjednodušovanie noriem problematické. V takých prípadoch musia spracovatelia normy vyjadriť vlastný názor na potrebu podpory pri implementácii v MSP, napríklad prostredníctvom príručky implementácie.

Spracovatelia normy môžu spolupracovať aj na tvorbe ďalších pokynov týkajúcich sa implementácie. Ich hlavnou úlohou je však zabezpečovanie čo najjednoduchšej použiteľnosti noriem. Zámer vypracovať príručku implementácie sa nemá používať ako ospravedlnenie tvorby zložitých noriem.

6 Kontrolný zoznam pokynu

V tabuľke zobrazenej nižšie sa uvádzajú odporúčania pokynu vo forme kontrolného zoznamu. Spracovatelia normy si tabuľkou môžu pomôcť pri zabezpečovaní zohľadnenia potrieb MSP počas navrhovania novej normy alebo revízie existujúcej normy. Tabuľka sa číta zľava doprava. Podrobné vysvetlenie otázok v zarážkach sa nachádza v príslušných odsekoch kapitoly 5 tohto pokynu.

Kontrolný zoznam pokynu

Príprava novej pracovnej položky	Príprava normy	Príprava textu normy	Štruktúra a úprava normy	Záverečná kontrola
<p>– (5.2.1) Preverili ste, či má norma význam pre MSP?</p> <p>– (5.2.2) Preverili ste, či sa nachádzajú medzi všetkými zúčastnenými stranami aj MSP s osobitnými potrebami?</p> <p>– (5.2.2) Vyhodnotili ste, či sa nachádzajú v cieľovej skupine aj MSP?</p>	<p>– (5.3.1) Vyhodnotili ste, aké sú náklady na investície (náklady na technológie, vybavenie, skúšanie)?</p> <p>– (5.3.1) Vyhodnotili ste, aké sú náklady na školenia zamestnancov?</p> <p>– (5.3.1) Vyhodnotili ste, aké sú náklady na implementáciu?</p> <p>– (5.3.2) Overili ste, či sú k dispozícii všetky potrebné prvky?</p>	<p>– (5.4.1) Ak sa používa zameranie na výkon, je zrozumiteľné?</p> <p>– (5.4.2) Použili sa opisné vysvetlenia?</p> <p>– (5.4.3) Je predmet normy presný a úplný?</p> <p>– (5.4.4) Vyhli ste sa prísny skúšobným režimom?</p> <p>– (5.4.4) Vyhodnotili ste náklady na skúšanie?</p> <p>– (5.4.5) Našli sa jednoduché a nákladovo efektívne spôsoby overovania zhody s požiadavkami?</p>	<p>– (5.5.1) Je norma primerane krátka?</p> <p>– (5.5.1) Ak je norma dlhá, zvažila sa možnosť rozdelenia do kratších noriem?</p> <p>– (5.5.2) Je štruktúra normy prehľadná?</p> <p>– (5.5.3) Sú v norme aj podporné grafy, tabuľky atď. (ak je to možné)?</p> <p>– (5.5.4) Je jazyk normy jasný a zrozumiteľný pre všetkých používateľov?</p> <p>– (5.5.5) Je počet citovaných noriem znížený na minimum?</p> <p>– (5.5.6) Sú k dispozícii jasné informácie o zmenách voči predchádzajúcim vydaniám normy?</p>	<p>– (5.6.1) Navrhli ste prechodné obdobie v dôsledku zmien?</p> <p>– (5.6.2) Zvážili ste potrebu vydania príručky implementácie?</p>

Zoznam použitej literatúry

- [1] Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003, ktoré sa týka definície mikro, malých a stredných podnikov (text s významom pre EHP) (oznámené pod číslom dokumentu C(2003) 1422) Ú. v. EÚ L 124, 20. 5. 2003, s. 36 – 41, k dispozícii na stránke <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=284986:cs&lang=en&list=284986:cs,284128:cs,&pos=1&page=1&nbl=2&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte>
- [2] Pokyn IFAN č. 3: 2008, *Guidelines to assist members of standards committees in preparing user-oriented European Standards [Usmernenia pre členov normalizačných komisií pri príprave európskych noriem so zameraním na používateľa]*, prvé vydanie, apríl 2008, k dispozícii na stránke http://www.ifan.org/ifanportal/livelink/fetch/2000/2035/36282/394607/publications/IFAN_Guide3-2008.pdf
- [3] Pokyny CEN – *Date of withdrawal [Dátum zrušenia]*, verzia 2, marec 2010, k dispozícii na stránke <http://www.cen.eu/boss/supporting/Guidance%20documents/dow/Pages/default.aspx>